

VINERI • 17 DECEMBRIE 2010 • ANUL LX NR. 51

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Dar din dar...

Atâția bani câți suntem

Decembrie - luna minorităților, luna premiilor

CALENDAR ORTODOX

20 decembrie, luni – Înaintea praznuirea Nașterii Domnului; Sf. Sfințit Mc. Ignatie Teoforul.
21 decembrie, marți – Sf. Mc. Iuliana; Sf. Mc. Temistocle.
22 decembrie, miercuri – †) Sf. Ier. Petru Movilă, Mitr. Kievului; Sf. M. Mc. Anastasia.
23 decembrie, joi – Sf. 10 Mc. din Creta; Sf. Pavel, Arhiep. Neocezareei; Cuv. Naum.
24 decembrie, vineri – Sf. Cuv. Mc. Eugenia (Ajunul Crăciunului).
25 decembrie, sâmbătă – †) Nașterea Domnului (Crăciunul).
26 decembrie, duminică – A doua zi de Crăciun; †) Soborul Maicii Domnului; † Cuv. Nicodim de la Tismana. Duminica după Nașterea Domnului (Fuga în Egipt).

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„Iar acum să punem întrebarea: Ce să citească în limba română – drept lectură în afara clasei – elevii din clasele 5–8 ale școlilor generale? Întâi de toate, bucățile obligatorii indicate în programa școlară. Acestea întotdeauna sunt alese cu chibzuință având în vedere anumite scopuri instructiv-educative. Pe lângă acestea sunt recomandabile operele scriitorilor români studiați pe baza manualelor școlare, și dintre acestea în primul rând acele opere din care în cursul orelor de învățământ se citesc doar fragmente, timpul redus al orelor nepermițând analiza în comun și în amănunte a întregii opere sau a mai multor opere de același gen.” (Lectura în clasele superioare ale școlilor generale, autor: Lucia Borza, Foaia Noastră, Nr. 24, 15 decembrie 1970, pag. 3)

Acum 30 de ani

„Bace Codre s-a născut la Micherechi, în 1895. De la 8 la 17 ani, când l-au luat în cătanie, a fost slugă în mai multe locuri, la Șercad, la Kötegyán și în satul lui natal. La școală a umblat doar o singură lună, deci nu știe nici să scrie, nici să citească. Dar datorită capacității sale de observator foarte bun, a învățat mai multe meserii, în primul rând de la tatăl său, care cândva a fost cel mai vestit zidar din comună. – Io nu fac coșeri dâr bani, uoamenii îmi aduc nuiile și le fac coșeri. Dacă nu le hăsnălesc tăte, care rămân le lasă mie și asta mi-i plata – mă lămurește puțin speriat bătrânul împletitor de coșuri, ca și omul care a pățit multe, și bune și rele în viață.” („Trabă și facă uomu uarice...”, Codre Poiendan, împletitor de coșuri din nuiile, autor: V. Martin, Foaia Noastră, Nr. 50, 14 decembrie 1980, pag. 7)

Acum 10 ani

„Părintele Cosmin Pop, actualul paroh al comunităților ortodoxe din Jaca, Darvaș, Peterd și Vecherd, s-a stabilit în Ungaria cu zece ani în urmă. La începutul anilor '90 a activat în biserica ortodoxă română din capitală, iar de mai mult de un an a început munca misionară în aceste parohii bihorene. Care este situația în biserica din Vecherd? – Acolo situația e puțin mai specială. Comunitatea numără 180–190 de oameni. E singura biserică din comună. Situația este foarte gravă din punctul meu de vedere, deoarece nu vin la biserică deloc! De când sunt eu aici, de un an și jumătate n-am văzut mai mult de 15 de persoane. Odată am văzut și atât, în rest vin câte doi-trei. De ce nu vin? Acolo cred că e indiferența lor față de biserică, altceva nu pot să spun... Repet, în Vecherd aceasta este singura biserică. Majoritatea locuitorilor sunt români și ortodocși... 80 la sută din sat aparține religiei ortodoxe, dar totuși nu vin.” (Biserici părăsite în Bihor, autor: A. Brad, Foaia românească, Nr. 50, 15 decembrie 2000, pag. 7)

Festivalul colindelor

Vor evolua:
Copiii și tinerii din Micherechi
Fanfara din Pâncota

Joi, 23 decembrie 2010

Ora 14.00 – Colinde, melodii și versuri în centrul Micherechiului, pe scena de lângă Primărie
Ora 17.00 – Concert de colinde la Casa de cultură „Gheorghe Dulău”

Organizator: Autogovernarea Românească din Micherechi

Budapesta

Gala Teatrelor
de Naționalitate

Cu prilejul Zilei Minorităților, Teatrul Millenaris din Budapesta va găzdui în ziua de 18 decembrie, de la ora 19.30, Gala trupelor de teatru ale naționalităților din Ungaria.

Evenimentul cultural este organizat de Secretariatul de Stat pentru culte, minorități și relații civile din cadrul Ministerului Administrațiilor și Justiției. Gala va fi

deschisă de secretarul de stat Szászfalvi László. La eveniment vor evolua zece trupe de teatru, între care și Teatrul Român din Ungaria, cu sediul la Szekszárd, condus de Florin Gabriel Ionescu. Gala Minorităților se va încheia cu o recepție, unde se vor servi bucate tradiționale ale minorităților din Ungaria. I.K.

Jula

Concert
de colinde

Vineri, 17 decembrie, cu începe de la ora 10.00, Episcopia Ortodoxă a Românilor din Ungaria organizează un Concert de colinde la Centrul Cultural Românesc din Jula. La concert sunt invitați cu participarea extraordinară, Grupul psaltic „Katharsis” și Corul Episcopiei Caransebeșului. Intrarea la concert este liberă. A.B.

Poza săptămânii

Cea mai nouă modă a țapelelor la băieți

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:
Iarnă (foto: din arhivă)

Premiul „Pro Cultura Minoritatum” 2010 pentru Eva Iova

Duminică, 12 decembrie, Institutul Cultural Maghiar din Budapesta a organizat cea de-a 6-a ediție a Galei Minorităților. În deschidere, *Borbáth Erika*, directorul institutului a precizat că evenimentul este organizat în fiecare an în preajma Zilei Minorităților, stabilită în 1995 pentru 18 decembrie. Odată cu pregătirile pentru cea mai frumoasă din sărbătorile de peste an, luna decembrie ne învață să fim iertători, înțelecători, să iubim și să prețuim pe aproapele nostru, să ne regăsim unii pe alții, dincolo de vâltoarea cotidianului.

Și în acest an, Premiul Pro Cultura Minoritatum Hungariae a fost acordat pentru munca profesională și efortul depus pentru păstrarea și transmiterea tradițiilor culturale ale minorităților naționale și et-

nice din Ungaria. Astfel, pentru anul 2010 a fost evidențiată munca depusă de *Eva Iova Simon*, membru al Prezidiului Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria și redactor-șef al revistei „Foaia românească”, *Hadzsikosztova Gabriella* din partea minorității bulgare, Casa de Cultură Rácz Aladár, din partea rromilor, formația croată Csabar, Uniunea Autogu-

vernărilor poloneze din județul Borsod-Abaúj-Zemplén, profesorul de muzică german *Kreisz Ferenc*, *Gizella Molnár*, din partea slovacilor, Teatrul sloven de amatori „Prietenii veseli”.

În cuvântul de laudatio s-a arătat că Eva Iova Șimon, redactorul șef al revistei „Foaia românească” este distinsă cu Premiul Pro Cultura Minoritatum Hungariae pentru activitatea intensă depusă în scopul păstrării și dezvoltării culturii românești din Ungaria, pentru succesele din domeniul îmbunătățirii revistei săptămânale „Foaia românească”, pentru rolul îndeplinit în înființarea paginilor web despre comunitatea românească din Ungaria, pentru nivelul înalt al activității sale jurnalistice.

(Continuare în pag. 4 a-a)

Cantorul Otlăcii, premiat cu distincția județului Bichiș

Comisia pentru resurse umane a Consiliului Județean Bichiș și în acest an a lansat concursul „Pentru Minoritățile din Județul Bichiș”, la care autogovernările minoritare și organizațiile civile au putut face propuneri pentru persoane sau comunități merituose din rândul minorităților.

Comisia județeană bichișeană aduce, în fiecare an în luna decembrie, un semn de recunoștință minorităților din județ. „Este o datorie a noastră această sărbătoare, deoarece o treime din totalul populației județului nostru aparține vreunei minorități”, a spus consilierul *Tolnai Péter*, președintele Comisiei pentru resurse umane din cadrul Consiliului Județean Bichiș la festivitatea de vinerea trecută, 10 decembrie, ținută la Centrul Cultural „Erkel Ferenc” din Jula. Primarul Julei, *dr. Görgényi Ernő* a vorbit despre conviețuirea de secole a naționalităților română, germană, rromă și maghiară din acest oraș și despre meritele fiecăruia la prosperitatea localității. În cadrul festivității de decernare a premiilor, cele cinci minorități din județul Bichiș, cea rromă, polone-

ză, germană, română și slovacă și-au prezentat valorile culturale și au fost distinse acele persoane care prin munca lor au contribuit la întărirea identității culturale. La propunerea Autogovernării Românești din Otlaca-Pustă și a Asociației Culturale „Mihai Părdi” din Otlaca-Pustă, distincția „Pentru minoritățile din județul Bichiș” i-a fost înmănată lui *Teodor Popa*, cantorul bisericii ortodoxe române din Otlaca, vicepreședintele Autogovernării Românești din Otlaca.

Teodor Popa s-a născut în anul 1933, la Otlaca-Pustă, într-o familie de oameni simpli muncitori. Crescând într-o familie cu spirit românesc, pentru dânsul a fost un lucru firesc îndrăgirea și răspândirea limbii materne. După terminarea școlii generale, de la vârstă fragedă a lu-

crat cu cinste la cooperativa agricolă de producție din loc. De mic copil, în fiecare duminică și în zilele de praznic a luat parte la slujbele ortodoxe românești, după care s-au adunat la prietenii din sat unde au cântat și au dansat împreună. A respectat și a îngrijit întotdeauna tradițiile populare românești. Prin iubirea față de Dumnezeu, față de semenii lui și prin credință a reușit să ajungă cantor al bisericii ortodoxe române din Otlaca. Este apreciat de către consăteni ca organizator al mai multor excursii de neuitat pe plaiuri românești.

(Continuare în pag. 5 a-a)

EDITORIAL

Atâția bani câți suntem

Ungaria se pregătește de un nou recensământ. Peste mai puțin de un an, în octombrie 2011, recensorii vor intra din casă în casă pentru a aduna date despre populația țării. Inițial, se părea că cetățenii nu vor fi chestionați și asupra apartenenței la o minoritate națională sau etnică, dar, până la urmă, la insistența autogovernărilor pe țară ale minorităților, întrebările referitoare la identitatea națională vor face parte din recensământ. În ce măsură ne vom bucura, după prelucrarea datelor, de rezultatele acestor chestionare, este încă o taină. Miza este mai mare decât la ultimul recensământ, deoarece datele adunate la recensământ vor putea sta și la baza finanțării minorităților în viitor, fiind vorba atât despre finanțarea autogovernărilor minoritare, cât și a bisericilor.

Datele referitoare la apartenența la o minoritate sau cele referitoare la religie sunt așa-numite date senzitive. Persoana întrebată are dreptul să nu răspundă la ele. Tot astfel s-a întâmplat și în 2001, când, însă, 90% din populația țării a răspuns la întrebarea referitoare la apartenența religioasă și 95% și-au declarat limba maternă și naționalitatea. De altfel, chestionarul de la recensământ va fi anonim, va avea doar un cod tehnic. Indicii referitori la românii din Ungaria, care au rezultat după centralizarea datelor recensământului de acum nouă ani, sunt următorii: s-au declarat de naționalitate română 7.995 de persoane, de limbă maternă română 8.482 de persoane, iar de credință ortodoxă română 5.598 de persoane. Rezultatele acestea au fost șocante pentru mulți, deoarece s-a dovedit că suntem cu 25% mai puțini decât cu zece ani înainte de recensământ. În 2001, în Ungaria, 94.721 persoane au recunoscut că vorbesc limba română. Față de categoria „limbă maternă” acest număr este vădit mult mai mare, ceea ce ne sugerează că, mai mult ca probabil, au recunoscut cunoașterea limbii române și acele 40.184 de persoane, care la ultimul recensământ aveau cetățenie dublă, română și maghiară. Oricât de mândri am fi de faptul că iată, totuși, în Ungaria mulți știu limba română, suntem triști că tot mai puțini suntem cei cărora româna ne este limbă maternă. Și asta se vede foarte bine și din declarațiile (voluntare) din paginile de socializare de pe internet ale elevilor de la școlile românești din Ungaria, pentru că marea lor majoritate se declară de limbă maternă maghiară! Și acest lucru apare și la copiii cu ambii părinți români.

Acum un an, Parlamentul de la Budapesta, condus atunci de socialiști, a scos din chestionarul de la recensământ întrebarea referitoare la religie, însă noul Parlament, condus cu două-treimi de Fidesz-KDNP, a hotărât ca totuși să se evalueze și acest indice. Unii prevăd că, în spatele acestei decizii se ascunde dorința guvernului de a demonstra puterea numerică a catolicilor și a reformatorilor, în general a bisericilor istorice, lucru pe care se va baza și finanțarea cultelor religioase. În Ungaria, ortodocșii sunt puțini și nici nu sunt recunoscuți ca biserică istorică. Deci, nu ne putem gândi cu prea mult optimism la finanțarea pe care ne-o va oferi statul în viitorii ani! Conform datelor referitoare la comunitățile ortodoxe din Ungaria, după recensământul din 2001, cea mai numeroasă este totuși biserica ortodoxă română, cu 5.598 de credincioși, după care urmează rușii cu 3.502, apoi grecii cu 2.473, sârbii cu 1.914 și bulgarii cu 508 de credincioși.

Cel din 2011 va fi al 15-lea recensământ din Ungaria modernă, primul având loc cu 140 de ani în urmă. Cu toate că datele personale sunt anonime, totuși după fiecare recensământ ne putem face o imagine despre starea populației țării. Va fi foarte penibil la toamnă dacă se va afla că, în timp ce numărul autogovernărilor românești sporește după fiecare alegeri, ca ciupercile după ploaie, românii, de fapt, sunt tot mai puțini. Toate instituțiile, organizațiile românești, cum și fiecare individ în parte, vom fi responsabili de ceea ce se va afla despre noi la recensământul din 2011. Ar fi bine să nu ne facem de rușine!

Eva Iova

Pe scurt...

ADERAREA LA SPAȚIUL
SCHENGEN

România așteaptă raportul referitor la aderarea la Spațiul Schengen, după ce ultima vizită a comisiei s-a încheiat. Cel mai probabil, concluziile vor fi transmise României zilele următoare, a anunțat șeful Departamentului Schengen din cadrul Ministerului de Interne, *Marian Tutescu*, care s-a arătat totodată optimist în privința rezultatelor. Ultima evaluare a vizat sistemul informatic, în principal al punctelor de frontieră. Termenul la care România și-a propus să adere la spațiul de liberă circulație este martie 2011.

HENRI COANDĂ, OMAGIAT
LA BRUXELLES

Părintele avionului modern, românul Henri Coandă, a fost omagiat la 8 decembrie în Parlamentul European, la Bruxelles. Europarlamentari, specialiști, diplomați, alături de președintele Parlamentului European, *Jerzy Buzek*, au venit să sărbătorească un secol de când Henri Coandă construia primul avion cu reacție din lume.

LENIN „AJUTĂ” VICTIMELE
TRAGEDIEI ECOLOGICE

Guvernul de la Budapesta a scos la vânzare o serie de obiecte de artă comunistă rămase în magazinele oficiale de la căderea regimului. Bani obținuți vor fi folosiți pentru ajutarea victimelor tragediei ecologice din octombrie, de la fabrica de aluminiu din Ajka. În total, 230 de obiecte – picturi, fotografii, sculpturi, așteaptă să își găsească cumpărători. „S-au acoperit de praf timp de 20 de ani. Statul nu mai dorește să aibă grijă de aceste relicve comuniste”, a declarat un oficial al guvernului de la Budapesta.

BALUL DE CRISTAL
AL ARĂDENILOR

Balul a devenit o tradiție în ultimii ani, iar la sfârșitul săptămânii trecute a adunat laolaltă oameni cu dăre de mână dar și arădeni cu funcții importante în actualul guvern. Ținute elegante, meniu rafinat și partituri de succes din repertoriul Filarmonicii Arad i-a întâmpinat pe participanții la bal.

Distincții pentru susținătorii românilor
din Bichișciaba

Cu ocazia Zilei Minorităților, la Bichișciaba au fost sărbătorite și în acest an naționalitățile din oraș. La 13 decembrie, sala festivă a primăriei reședinței bicheșene a oferit loc publicului alcătuit din români, slovaci, polonezi, țigani și majoritarii unguri.

Reprezentanții minorităților din Bichișciaba au fost salutați de viceprimarul *Kiss Tibor*, care a accentuat importanța dragostei, respectului unii față de alții. Programul festiv a fost alcătuit și de data aceasta de elevii Liceului de Muzică „Bartók Béla”, care au prezentat prin cântece și dansuri tradițiile popoarelor conviețuitoare, în același timp fiind prezentă și muzica clasică.

Exprimându-și aprecierea pentru munca depusă în sprijinul minorităților din Bichișciaba, autoguvernările minoritare au acordat și în 2010 distincții pentru cei care au depus eforturi deosebite pentru comunitate. În acest an, românii au acordat diplome atât la nivel județean, cât și orașenesc. În numele Autoguvernării Românești a Județului Bichiș, președintele *Gheorghe Gros* a mulțumit colaborarea de ani de zile cu conducerea Universității „Vasile Goldiș” din Arad, înmânând diplome de onoare rectorului *Aurel Ardelean*, profesorilor universitari *Virgil Jireghie* și *Eugen Gagea*. Autogu-

vernarea românească a acordat „Distincția pentru românii din Bichișciaba” echipei de dansuri „Tabán” care are în repertoriul ei și dansuri populare românești, iar în acest fel dansurile românești

sunt prezentate unui public larg în țară și în străinătate.

Festivitatea Zilei Minorităților din Bichișciaba s-a încheiat cu aprinderea lumânărilor de pe cununa de Advent de către președinții autoguvernărilor minoritare, românii continuând sărbătorirea la un restaurant. Înainte de cină, un grup de coriști de la Liceul „N. Bălcescu” din Jula, conduși de profesoara de muzică *Aneta Somogyi Gyarmat*, a prezentat un program dedicat nașterii Mântuitorului Isus Hristos, creând o adevărată atmosferă de Crăciun. În această atmosferă de sărbătoare, oaspeții și gazdele au învățat și au cântat împreună colindul „La mulți ani cu sănătate, sfânta noapte de Crăciun”.

Rita Pătcăș

Alte imagini în pagina a 16-a

Demonstrații de protest contra României

Partidul de extremă dreaptă Jobbik și Garda Națională Maghiară au demonstrat vineri, 10 decembrie, în piața Klauzál din Seghedin, iar de la ora 19.00 și în fața Consulatului General al României la Seghedin. La consulat au depus și o petiție în care se dă și un ultimatum Consulatului General de la Seghedin.

„A fost o demonstrație autorizată de poliția locală, care a notificat consulatul cu câteva zile înainte de aceasta. Inițial se preconiza un număr de 100–150 de participanți. În ziua respectivă s-au adunat un grup de 30–40 de persoane, care au staționat în fața consulatului pe trotuarul opus, circa 10–15 minute. Manifestația s-a desfășurat fără incidente, participanții au scandat lozinci împotriva Tratatului de la Trianon, au purtat drapelul maghiar și cel arpadian, iar pe parcurs unul dintre manifestanți a depus o petiție la intrarea principală a consulatului. În petiție, au fost formulate niște revendicări legate de încetarea urmăririi penale împotriva unor membri ai Gărzii Secuiești din

România, o problemă cu care cei de la consulat nu au nici un contact. Demonstrația a fost un eveniment izolat, care nu este în măsură să-și pună amprenta asupra relațiilor bilaterale româno-maghiare”, ne-a declarat consulul *Radu Florea* de la Seghedin.

Poliția a asigurat securitatea imobilului ce adăpostește sediul

consulatului și nu au existat nici un fel de incidente sau violențe. În același timp, și la Ambasada României de la Budapesta s-a ținut demonstrație de protest. Și acolo, tot un grup de 20–30 persoane a demonstrat aproximativ o jumătate de oră, fără consecințe nefaste asupra personalului sau a clădirii ambasadei.

A.B.

„Pro Cultura Minoritatum”...

(Urmare din pag. a 3-a)

După festivitatea de premiere a avut loc programul artistic susținut de păstrătorii valorilor și tradițiilor minorităților din Ungaria. Comunitatea românească din Ungaria a fost reprezentată de Echipa folclorică a păstrătorilor de tradiții românești din Aletea. Înființat în anul 1947, grupul a impresionat publicul prin măiestria celor 3 generații, care s-au prezentat pe scenă. Au fost răsplătiți cu aplauze la scenă deschisă atât membrii mai tineri dar și cei mai vechi, care prin jocul lor au de-

monstrat că vârsta nu e un impediment în desfășurarea artistică. Dovada măiestriei acestui grup este și că 9 dintre membrii săi sunt distinși cu Premiul Fülöp, 1 cu Premiul „Tânăr Maestru al Artei Populare” și 4 cu „Maestru al Artei Populare”. Dintre fondatorii de odinioară azi numai *Petru Sabău* mai dansează, și el fiind deținătorul titlului de Maestru al Artei Populare. Dincolo de greutățile de zi cu zi, aceste sărbători din viața minorităților dau putere și motivație pentru un nou an de muncă.

Gabriela Enea Elekes

Acord de colaborare între instituții românești, la serata de Moș Nicolae

Sărbătorile de iarnă au început pentru seghedinieni cu tradiționala mămăliguță de Moș Nicolae, cu doi folkiști arădeni, cu colinde și cu un promițător acord de colaborare.

Întâlnirea tradițională de Moș Nicolae, organizată de Autoconducerea Românilor din Seghedin, în colaborare – de această dată – cu filiala din Seghedin a Institutului Cultural Român din Budapesta, s-a desfășurat în aceeași atmosferă plăcută, ca și în anii trecuți. Invitații de onoare ai serii din 10 decembrie au fost membrii comunității românești din Micherechi, care au mulțumit organizatorilor pentru primirea călduroasă.

Micherechenii, în frunte cu viceprimarul *Bertold Netea* și președinta Autogovernării Românești din localitatea bichișeană, *Maria Pătca Petrușan* (care este și directoarea adjunctă a școlii) au venit cu un anumit scop: semnarea unui acord de colaborare între autogovernările românești din Micherechi și Seghedin, Primăria din Micherechi, Catedra de Limba și Literatură Română a Facultății Pedagogice „Juhász Gyula” a Universității din Seghedin și Școala Generală din Micherechi. Momentul festiv de semnare a documentului a avut loc după cuvintele de salut rostite de dr. *Gheorghe Petrușan*, președintele Autoconducerii Românești din Seghedin. „Acesta este primul acord de colaborare între două comunități românești din Ungaria și cred că este un lucru foarte bun, deși oamenii se pot teme de instituționalizarea legăturilor... Însă vedeți ce vremuri trăim, poate că nu e inutil să punem pe hârtie gândurile pe care le avem și scopurile la

care dorim să ajungem. Scopurile sunt: o susținere a școlii din punct de vedere consultativ și din punct de vedere profesional”, ne-a declarat șefa catedrei din Seghedin, dr. *Mihaela Bucin*. „Cel care ne-a contactat a fost domnul profesor dr. *Gheorghe Petrușan*, iar noi am

de învățământ și preluarea unor metode moderne de predare și învățare”, a mai punctat directoarea adjunctă din Micherechi. La rândul său, viceprimarul *Bertold Netea* a salutat și el semnarea acestui acord de colaborare: „Eu cred că dacă lucrurile vor merge bine, acest proiect va contribui nu numai la salvarea comunității românești din Micherechi, ci în general a comunității românești din Ungaria. Sunt

răspuns afirmativ la această cerere”, a spus Maria Pătca Petrușan, adăugând: „Scopul convenției este stimularea interesului și a dorinței de a se cunoaște și de a forma noi cercuri de prieteni, dezvoltarea spiritului de colaborare între profesori și alți intelectuali în vederea realizării sarcinilor date și organizarea unor activități culturale comune. În ce privește școala, scopul ar fi formarea unei atitudini pozitive în rândul copiilor față de aceste valori, crearea unor relații cât mai apropiate între instituțiile

de părere că dacă Micherechiul »cade«, atunci totul se prăbușește. Așa că pentru mine, ca viceprimar, dar și ca micherechean, pot spune că este o zi istorică”, a declarat Bertold Netea. (Textul acordului de colaborare îl puteți citi pe site-ul www.foaia.hu.)

După momentele festive, Brîndușa Armanca, directorul ICR Budapesta i-a invitat în scenă pe interpreții de muzică folk *Daniel Julean* și *Nelu Pitic* din Arad, care au susținut un concert de colinde și piese folk, cu mare priză la public. Și, evident, ca de fiecare dată, invitații au putut gusta tradiționala „mămăligă a la Cîmpian”, la fel de bună ca în anii precedenți. Serata seghedinienilor a fost onorată și de prezența domnilor consuli *Radu Florea* și *Răzvan Paul Ciolcă* de la Consulatul General al României la Seghedin. Întâlnirea s-a încheiat cu discuții amicale în atmosfera colindelor.

I. Kaupert

Cantorul Otlăcii...

(Urmare din pag. a 3-a)

Ca membru fondator al Asociației Culturale „Mihai Purdi”, activitatea sa este un exemplu demn de urmat.

După preluarea distincției, Teodor Popa a fost felicitat din partea Primăriei din Otlaca de către notarul *Mokáné dr. Komlódi Eszter*, din partea Autogovernării Românești din Otlaca-Pustă și-a exprimat recunoștința președinta *Elvira Ardelean*, din partea Asociației Culturale „Mihai Purdi” a fost felicitat de către *Eva Bocsor Karancsi*, pentru succesul obținut și-a adresat cuvinte de laudă *Ioan Fodoreanu*, consulul general al României la Iula iar din partea Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria a fost felicitat de către *Eva Iova*, care i-a înmănat un buchet de flori urându-i multă sănătate și bucurii.

Din partea naționalității germane din Bichiș a fost premiată doamna *Edda Illyés*, cea care a fost mai bine de trei decenii lector și redactor al revistei „Foaia românească”. Pe această cale o felicităm și noi și îi dorim toate bunele din lume.

După programul cultural, premiații și toți invitații au cinstit cu un pahar de șampanie. Cuprins de emoții, bace Teodor ne-a mărturisit: „Nu m-am așteptat la așa ceva. De 77 de ani, de când m-am născut în Otlaca-Pustă, și de 11 ani de când sunt cantor la biserica ortodoxă din sat, cred că am făcut mult bine pentru locuitorii din sat. În tinerețe am mai fost premiat, dar ca și astăzi, în prezența norodului, încă niciodată. M-am rugat și mă rog mult lui Dumnezeu să-mi dea sănătate să pot să îmi fac datoria și în viitor.” A. Cioca

Pe scurt...

SEGHEdin

Ultima întâlnire a Clubului Marțșara de anul acesta, al Asociației Culturale a românilor din Seghedin și al Catedrei de Română din Seghedin, a reunit din nou românii din orașul de pe Tisa și împrejurimi. La serata din 14 decembrie a avut loc o expoziție și discuții pe tema „Remember '89 – Sfârșitul epocii de aur”.

MICHERECHI

Pe 15 decembrie, în biserica ortodoxă din Micherechi, pr. *Ioan Bun* i-a cuminecat pe copiii ortodocși de la grădinița și școala generală din localitate. Este deja o tradiție de mai mulți ani, ca în parohia Micherechi copiii să fie împărtașiți în cele patru posturi ale anului.

SĂCAL

Cu mic cu mare, locuitorii satului Săcal vor întâmpina Crăciunul cu poezii și colinde la Casa de Cultură din localitate. Învățătoarea de limba română, *Eva Boncza Túri* ajută elevii clasei a treia la întocmirea scenei „Vifleemul”, care va fi prezentată în cadrul serbării de Crăciun pe 21 decembrie de la ora 9.00.

MICHERECHI

La fel ca în anii trecuți, creștinii ortodocși din Micherechi au făcut colecte de haine, jucării și mâncare, care în ziua de 18 decembrie, sâmbătă, au fost duse și împărțite pentru familiile nevoiașе și oamenii săraci din parohia Covăsânt, jud. Arad.

FURTA

Programul de Crăciun susținut de cei aproape 130 de elevi ai școlii generale va avea loc la Casa de Cultură, pe 21 decembrie, cu începere de la ora 15.00. Spectacolul copiilor a devenit un program de mare amploare, fiind unul plăcut și mult așteptat de către locuitorii satului.

PETERD

Datorită relațiilor de prietenie tot mai bune dintre grădinițele din Peterd, Apateu și Mezósas, pe 22 decembrie, grădinița din Peterd va găzdui sărbătoarea de Crăciun a copiilor de la cele trei grădinițe. Programul comun, care anul trecut a avut loc la grădinița din Apateu va începe dimineața la ora 9.00, cu un teatru de păpuși.

Mai mult decât un decembrie înzăpezit

E Decembrie. Azi, cutreierând alea ce duc spre biserică, îmi hrănesc privirea cu decorul magazinelor aranjate de sărbătoare. Tot felul de globuri, de toate formele și culorile, atârnau pe geamurile curate. Lumini și lumânări, moși crăciuni râzând și oameni de zăpadă, cadouri frumos aranjate, flori de hârtie creponată așteptau lipite de cristal, să le acorde trecătorii atenție.

O imagine ruptă dintr-o poveste

În interiorul magazinelor, oamenii cumpărau deja cadouri. În timp ce-mi alergau pașii printre culorile și farmecul sărbătorii, ochii s-au izbit de cel mai frumos brad împodobit. Era enorm și de un verde senin, aranjat cu figurine și globuri transparente, bețe de catifea aurie cu fire roșii, țesute cu măiestrie. Era deosebit de frumos.

Timp de câteva zile, lumea respiră o pace visată de-a lungul anului. Acea pace care o vor simți din nou abia la următorul Crăciun.

E sărbătoarea care unește marginile pământului. Toți pământeni sărbătoresc, se reîntâlnesc familiile, părinții și copiii, nepoții și bunicii, ea restrânge vechile prietenii pierdute pe drum de-a lungul anului ce acum se sting. Cred că sunt singurele momente din an în care toți oamenii arată milă și dragoste față de orfani, bătrâni singuratici, văduve sau bolnavi.

Doamne, dă-ne un Crăciun în fiecare zi, ca să nu mai uităm de cei ce au nevoie de ajutorul nostru, să nu închidem dragostea în sertarul inimii, să nu mai agățăm în cui mila și bunăitatea până la Crăciunul viitor, să nu încetăm să ne bucurăm de cei dragi în fiecare zi.

chetează inima, cadou, pentru a o îngenunchea la picioarele Tale!

Minunea ce s-a născut odată cu Tine dăinuiește și astăzi: pacea, iubirea și bunăitatea îmbracă pământul pentru câteva momente, unind un capăt cu altul al acestuia, un continent cu alt continent, o țară cu o altă țară, un oraș cu alt oraș, un suflet cu alt suflet.

Isuse, de Crăciun, să oferi din parfumul fericirii nașterii Tale, tuturor celor care tânjesc după o minune, minunea din Tine!

Te mai rog să ne faci pe fiecare o stea strălucitoare care să conducă suflete la Lumina-ți Divină! Să devii Tu sursa luminii noastre! Să ne amintim cu fiecare zi, cu fiecare Crăciun, scopul nașterii Tale, să presari pacea, să torni bucuria și să îmbraci cu speranță lumea noastră tristă. Nașterea Ta a marcat în-

Concerte creștine în Arad

Hai cu noi, la sacu de colinde!

În DATA de

Vasile Micula	10
Chris	11
Raoul	12
Manu Negrea & ALFA	15
(ora 19.00) Metanoia	18
Surorile Onofrei	18
Simona & DeoGloria	18
Cristocentric	19
Cristian Ungur	20
Ami și Crista	21
(ora 19.00) Oana Sirbu	22
Alin Timofte	22
Proconsul	22
(ora 21.30) ProDeum	24
Și mulți alții...	...

in jur de ORA 20:00

în fața Primăriei

Cu ocazia acestor Sărbători de Iarnă, Primăria Municipiului Arad, a susținut și organizat mai multe seri în care se vor cânta colinde, pe platoul din fața Palatului Primăriei. Până în 24 decembrie, aproape seară de seară, se va desfășura un concert de colinde care va începe, aproximativ, în jurul orelor 20.00 (ora României). După cum urmează:

18 decembrie – (ora 19.00) Metanoia, Surorile Onofrei, Simona & Deo Gloria

19 decembrie – Cristocentric

20 decembrie – Cristian Ungur

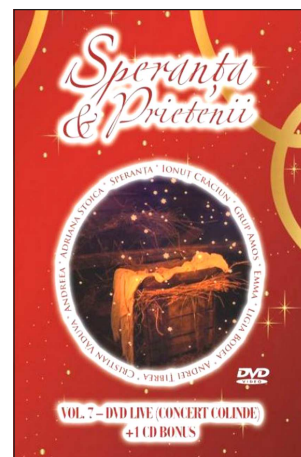
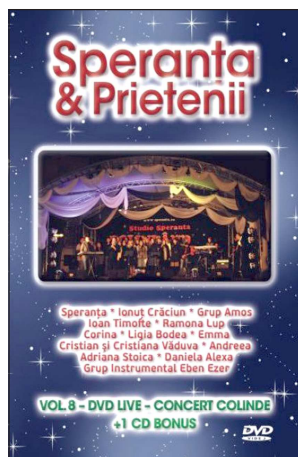
21 decembrie – Ami și Crista

22 decembrie – (ora 19.00) Alin Timofte, Proconsul

24 decembrie – (ora 21.30) ProDeum și mulți alții.

Speranța & Prietenii te colindă la tine acasă!

În apropierea Sărbătorii Nașterii Pruncului Mântuitor, Studio Speranța vă aduce în atenție o nouă colecție de colinde interpretate de: Speranța, Grup Amos, Emma, Ionuț Crăciun, Ligia Bodea, Andreea, Adriana Stoica, Ramona Lup, Cristian și Cristiana Văduva, și Andrei Tibrea. CD-urile și DVD-urile cu cele mai noi cântări, volumele 7 și 8, pot fi cumpărate și la Micherechi. Informații suplimentare aflați la numărul de telefon 06-70-7034580. R.P.

Pentru o clipă am avut impresia că toată esența Crăciunului stă ascunsă în acele globuri transparente.

Mi-am venit în fire întrebându-mă, cu ce scop toate aceste pregătiri? A început în surdină, ceva mai departe de impresionantul brad luminat, un cor de copii să cânte bine cunoscutul colind „O, Noapte Prea Sfințită”. Toată lumea se pregătea pentru marele eveniment: Crăciunul. Cadouri, mese încărcate, cină în familie, brad, colind, zâmbete și râsete, Crăciunul! Această sărbătoare oprește, până și cele mai crâncene războaie.

Și te mai rog, Stăpâne, să ne schimbi gândirea, să regretăm ce-am greșit și să nu greșim din nou, să nu mai judecăm pe alții absolvindu-ne pe noi înșine, învățăm să nu contează ce ai în viață ci pe cine ai, adu-ne din nou îngenuncheați la leslea Ta, acum!

Salvatorul, mulți au uitat, împleticiți fiind cu pregătiri, brazi și cadouri, de adevăratul sens al acestei sărbători. Mulți au uitat că de Crăciun, e ziua Ta! Azi, puțini se mai gândesc ce cadou să-ți ofere, puțini mai împodobesc sufletul lor într-o iese pentru Tine și mult mai puțini își împă-

ceputul. Tu ești singurul copil care atunci când s-a născut, a schimbat calendarul lumii și a împărțit timpul în două. Tu, ai unit pământul dar și omenirea cu Cerul!

Doamne, ajută-ne să trăim în fiecare zi minunea de a fi parte din Planul Tău! Fă-ne vrednici de împărăția Cerurilor, sculptând în noi forma păcii, a îndurării și a iubirii, reflectându-se nu doar acum, în preajma Crăciunului, ci în fiecare zi. Mântuitorule, te rog să ne străpungi cu dragoste și astfel, de ziua Ta să trăim mai mult decât un Decembrie înzăpezit!

Colindele au răsunat în biserica din Cenad

Pe 12 decembrie, în duminica Sfinților Strămoși după Trup ai Domnului, credincioșii de la biserica ortodoxă din Cenadul Unguresc au întâmpinat cu inima deschisă pe Întâistătorul Bisericii Ortodoxe

cert de colinde. Corul julan deja de 15 ani în fiecare iarnă concertează la Cenad.

Slujba înălțătoare a Sfintei Liturghii a fost un moment deosebit, urmată de cuvântul de învățătură al ierarhului, despre

Foto: Emanuel Văduva

Române din Ungaria, Preasfințitul Episcop Siluan, corul „Pro Musica” din Iula și pe tinerii arădeni de la corala „Ady”.

Sfânta Liturghie a fost săvârșită de Preasfințitul Siluan, alături de care au slujit

viața și faptele Sfântului Spiridon și, nu în ultimul rând, de concertul de colinde.

Manifestarea de la Cenadul Unguresc s-a încheiat cu o agapă frățească, unde coriștii și credincioșii au putut colinda îm-

preotul paroh Aurel Becan, preotul Ionuț Teodor Negrău, paroh la Săcal și diaconul Claudiu. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de corala „Ady” din Arad, dirijată de Adrian Bugyi. La sfârșitul slujbei, corul „Pro Musica” a susținut un con-

preună. Evenimentul a fost organizat de Parohia Ortodoxă Română din Cenadul Unguresc, cu sprijin financiar de la autoritățile românești din Macău și Cenadul Unguresc.

A.B.

Dar din dar...

Foto: Anamaria Marc

În prima duminică a acestei luni, pe 5 decembrie, biserica ortodoxă română din Bichișciaba și-a sărbătorit hramul. Credincioșii s-au pregătit însă nu doar pentru a sărbători protectorul lăcașului lor de cult, pe Sfântul Nicolae, ci pentru ca bucuria lor să fie transmisă și unor oameni nevoiași.

Numai pereții vopsiți în alb ne mai amintesc de incendiul de acum trei ani. În rest, curățenie și căldură sufletească așteaptă credinciosul care vine să se roage în biserica de lângă șosea. După ce au trăit coșmarul de a-și vedea incendiată biserica, părintele paroh Teodor Marc și enoriașii din Ciaba luni de zile au umblat duminică de duminică la biserica din orașul vecin, Bichiș, pentru a se ruga. Rugăciunile lor au fost ascultate, pentru că foarte mulți le-au venit în ajutor pentru a reface cât mai repede biserica devastată de flăcările focului. După această mare încercare, preotul și credincioșii din Ciaba aduc mulțumire lui Dumnezeu prin a-i ajuta pe alții. Așa s-a întâmplat că și în acest an, la fel ca anul trecut, cu ocazia sărbătorii hramului, după slujba arhierască săvârșită de PS Siluan, și după împărțirea de către Moș Nicolae a pachetelor pentru copii, în cortul instalat în curtea bisericii au

fost chemați săracii și oamenii nevoiași pentru a servi o mâncare caldă. Și aceștia veneau. Bătrâni și tineri, dar au fost și mulți copii. Ei s-au bucurat că au primit, că cineva s-a gândit și la ei într-o zi geroasă de iarnă, iar credincioșii români s-au bucurat că au putut dărui.

Aceștia au fost călăuziți de rândurile din Evanghelia lui Luca, care ne amintește: „Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe frații tăi, nici vecinii bogați(...). Cheamă pe săraci, pe neputincioși, pe șchiopi, pe orbi. Fericit vei fi, că nu pot să-ți răsplătească. Ți se va răsplăti la învierea dreptilor.” (Luca 14; 12-15).

Toate aceste pilde, precum și exemplul credincioșilor din Bichișciaba, ne învață pe noi toți că dar din dar se face și tot ce oferim altora ni se va întoarce înzecit.

E. Iova

Felicitare cu brăduț, confectionată din hârtie

Materiale necesare:

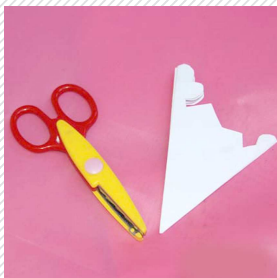
- o imprimantă pentru șablon. Se printează pe carton, față-verso, sau pe o hârtie mai grosuță.
- acuarele, dacă se poate și culori metalizate.
- confetti strălucitoare.
- foarfecă simplă, foarfecă decorativă, lipici.

După printare se decupează pe față, și se corectează ușor pe spate dacă suprapunerea nu a fost perfectă la print. Se colorează apoi, de preferință cu acuarele. Cu o foarfecă decorativă se realizează marginile.

Bine înțeles, fiecare poate personaliza șablonul în funcție de inspirație și materialele disponibile. Spor la lucru!

Fulgi de zăpadă din coli de hârtie

Ce ar fi iarna fără magia primului fulg de nea? Cine nu a stat cu palma întinsă, încercând ca preț de o secundă să savureze cât mai mult din minunea acelui mic cristal de apă? Fiecare este unic, nu poți întâlni doi fulgi la fel. Poți acum să-ți împodobești fereastra cu fulgi de nea, confectionați manual. Vor fi la fel de speciali, și fiecare va fi unic în felul său. Nu încerca să realizezi doi la fel, se pierde magia...

Ai nevoie de coli albe de hârtie, de preferat coli cât mai subțiri, de scris. Taie un pătrat, apoi îndoaie-l de 3-4 ori, păstrând mereu în stânga „centru” foi.

Apoi, dă frâu liber fanteziei. Rotunzi sau cu colțisori, cu găurele sau zimțați, pregătește cât mai mulți. Îți recomand să ai o foarfecă solidă, căci va fi destul de dificil să tai colile îndoit. Dacă nu te descurci, poți să trasezi întâi cu ajutorul unui creion forma pe care vrei să o capete fulgușorul tău. La sfârșit, umezește geamul ferestrei și lipește-i cu ajutorul unor benzi mici de scoci. Te vei trezi în fiecare dimineață și vei avea o fereastră ce-ți va înșenina ziua.

Spor la treabă!

Îngerașii lui Mihai

Într-un mic orașel trăia un băiețel foarte rău, care nu asculta de nimeni. Într-o zi rece de iarnă se juca cu prietenii lui care erau mai cuminți decât el. Acesta lua un bulgăre de zăpadă și-l dădu în fața prietenului său, Bogdan. El începu să plângă de durere dar nu se răzbuna cum ar fi făcut copilul cel rău ci pleca supărat în casă. Ajuns acasă părinții îl întreabă:

– Mihai, ce ai făcut, ți-ai lovit prietenul?

– Nu am făcut nimic, spuse el trântind ușa după el când se ducea în camera lui. Băiatul se căi mult îi păru foarte rău. Nu putu să adoarmă și când putu adormi în vis se făcea ca 3 îngerași micuți îmbrăcați în alb cu aripi îi spuneau cu blândete:

– Ai făcut o faptă rea și te vei căi toată viața dacă nu-ți ceri iertare. Du-te de dimineață la Bogdan și spune-i că ai greșit!

Băiatul se trezi de dimineață și se duse spre casa prietenului său și îi spuse:

– Îmi pare rău, nu am vrut! Te-am lovit din greșală!

Acesta acceptă scuzele lui Mihai și se împacă.

Din acea noapte Mihai nu mai făcu nici un fel de faptă rea căci știa că îngerașii îl păzesc și văd toate faptele pe care el le face. Dacă va face fapte bune întotdeauna aceștia îl vor proteja și-l vor avea în paza lor tot timpul!

Copii, nu faceți fapte rele căci îngerașii vă păzesc!

Fulgi de nea 3D din hârtie

E drept că nu-i poți lipi pe geam, și sunt destul de greu de confectionat, dar arată minunat.

Materiale necesare:

- hârtie albă sau colorată, după gust
- foarfecă, una decorativă are mai mult impact
- lipici

Se taie pătrate de hârtie, și se îndoaie pe diagonală. Se taie din ochi, cu foarfecă, paralele cu laturile, fără să se întâlnească. Dacă din ochi e mai greu, puteți marca cu o riglă, sau dacă vi se pare mai simplu, printați șablonul. După ce ați tăiat, desfăceți și lipiți colț pe colț, benzile impare decupate. Întoarceți și lipiți perechi și benzile pare. Aveți un vârf de steluță. Repetați operațiunea de șase ori, apoi lipiți între ele cele șase petale. Se lipesc atât la centru, cât și muchiile. Rezultatul este uimitor.

Moș Crăciun a venit la copiii din Jula

Crăciunul a sosit mai repede pentru copilașii grădiniței românești din Jula. În ziua de 14 decembrie, în săptămâna dinaintea vacanței de iarnă, copilașii celor patru grupe, instruiți de educatoarele lor, au dorit să aducă bucurie în inimi, astfel, cu ocazia sărbătorii de Crăciun au prezentat un buchet de cântece și poezii în limbile română și maghiară.

Intrând în sala de grupă împodobită cu ghirlandele și becuțele colorate, micuții s-au arătat încântați de frumusețea cântecului și

a poeziei prezentate. *Cristina Iuhas* din grupa „Veverița” a cântat „O, măicuță sfântă” fiind pregătită de educatoarea *Florica Ruja*.

Înainte de a pleca în sala de grupe, educatoarea *Ruja* și fosta directoare a grădiniței *Cornelia Taga* au rostit urări de bine pentru sfintele sărbători care se apropie cu pași repezi. În săli i-a așteptat apoi pe copii o masă încărcată de cozonaci, prăjituri, dulciuri de sărbători și câte un brad frumos împodobit cu multe-multe jucării. A.C.

Un nou succes la înot

Școala generală „Nicolae Bălcescu” din Jula se bucură de nenumărate succese ale elevilor săi, de data aceasta la înot. *Gergő Magyar*, elev de clasă întâi, participă de câțiva ani la diferite întreceri sportive, la concursuri de înot, acumulându-și multe me-

dalii. În ciuda vârstei fragede, *Gergő* este foarte talentat, sârguincios și statornic în pregătire și participare la concursuri. Din anul 2007 este concurentul asociației Gyulasport Kft, antrenorul lui fiind *Ráfi Tünde*.

La concursul de la Sar-

vaș din 13 noiembrie, la categoria înot mixt 2003, 4x25 m, *Gergő* a luat locul doi, la categoria bras băieți 2003, 50 m locul 4, la categoria înot cu ștafetă băieți 4x50 m locul 4.

În ziua când ceilalți elevi au așteptat venirea Moșului la școală, *Gergő* a participat la o nouă întrecere. Pe 4 decembrie, la Bichișciaba s-a desfășurat Concursul de înot „Moș Nicolae”, unde micuțul înotător din Jula a obținut locul 2 la înot pe spate băieți (2003, 50 m) și locul 4 la bras băieți (2003, 50 m). Astfel, la numai 7 ani, colecția de medalii a lui *Gergő* este alcătuită dintr-o medalie de aur, 4 de argint și 2 de bronz. Sperăm ca succesul lui să continue! R.P.

Gergő Magyar în stânga

Săptămâna elevilor la Liceul „Bălcescu”

În perioada 13-17 decembrie a avut loc „Săptămâna elevilor” la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula. La începutul săptămânii, liceenii au ales un nou director dintre elevi, candidând pentru acest post câte un elev din clasele 10, 11/A, 11/B și 12/B. Pe baza voturilor elevilor a fost ales de director *Rokko Rocsin* din clasa a 10-a, care a preluat cheia școlii de la directoarea *Maria Gurzău Czeglédi*. În cadrul săptămânii, în fiecare zi au fost organizate programe distractive pentru liceeni, despre care vom reveni cu amănunte în numărul următor. R.P.

Relația dintre Arad și Jula în dezvoltare continuă

O nouă întâlnire dintre primarii celor două orașe înfrățite, Jula și Arad, *dr. Görgényi Ernő* și *Gheorghe Falcă*, a avut loc la Primăria din Jula în ziua de 7 decembrie. Membrii Consiliului Local din Arad au fost întâmpinați cu piese din repertoriul lui Erkel Ferenc, în interpretarea corului de cameră „Erkel” din Jula. Din partea comunității românești din Ungaria au luat parte la ședință *Emilia Martin* și *Maria Sucigan*, membrii Autoguverării Românești din Jula.

Întâlnirea a fost deschisă de primarul orașului Jula, care a pus accentul pe avantajele pe care le-au adus cei aproape 15 ani de colaborare. Întâlnirea actuală a avut două scopuri: în primul rând să facă cunoștință unii cu alții având în vedere faptul că după alegerile locale din 3 octombrie, din Ungaria, persoana

na primarul și componența Consiliului Local julan în mare parte s-a schimbat, iar cel de-al doilea scop al întâlnirii l-a constituit discuția despre proiectele comune din anul viitor. Pentru anul 2011, reprezentanții

celor două orașe și-au propus realizarea următoarelor programe: stabilirea relațiilor dintre Căminele de comerț Arad și Jula, participare la expoziții, răspândirea produselor întreprinzătorilor din Jula la Arad. S-a mai stabilit participarea unei delegații de pălincari arădeni la Festivalul Pălincii de la Jula. La acest capitol s-a mai precizat că în luna noiembrie a anului viitor Filarmonica din Arad să dea un concert jubiliar „Liszt” la Jula. Participarea la programele culturale comune, stabilirea relațiilor cu organizațiile civile, organizarea manifestării „Strângeri de mână”, lărgirea și, totodată, întărirea relațiilor turistice Arad-Jula, înfăptuirea proiectelor comune a fost subiectul principal dintre cele două părți.

Ungaria va deține timp de o jumătate de an președinția UE, începând cu 1

ianuarie 2011. Referitor la acest subiect, primarul Julei a vorbit despre posibilitățile economice și culturale dintre cele două țări și a trecut în revistă câteva evenimente care au oglindit cooperarea cu arădenii în anul 2010: „Cu ocazia zilei naționale a Ungariei, pe 15 martie, 15 elevi din Arad au susținut un program la Jula, pe data de 6 mai la Filarmonica Arad o orchestră julană big-band, alcătuită din 25 de persoane, a susținut un concert. Consilierii orașului Jula au jucat două meciuri de fotbal amicale, de la Arad au sosit patru persoane pentru schimb de experiență, am avut bucuria de a primi oaspeți din Arad la manifestarea Serilor Cetății, a fost prezentat proiectul comun »Arad-Jula, Dezvoltarea comună a rețelei de transport«, proiect selectat în cadrul Programului de Cooperare Transfronta-

lieră Ungaria-România 2007-2013 și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională. Pe 6 august, primarul orașului Arad, domnul Gheorghe Falcă a prezentat rezultatele intermediare ale proiectului comun, iar pe 4 septembrie stadiul proiectului a fost prezentat la Jula, la care au participat 4 membrii din Arad. În cadrul »Zilelor Aradului« din partea orașului Jula a participat o delegație la festivalul gastronomic din 22 august, comemorându-l pe Erkel Ferenc, compozitorul imnului național. Pe 5 octombrie, la Arad, în Palatul Culturii a fost prezentat programul »Best of Erkel«, susținut și organizat de Teatrul Cetății din Jula», a înșirat primarul Julei programele comune din acest an.

Primarul Aradului, Gheorghe Falcă a adăugat: „Vă pot spune că în acești ani în care am fost primar, relațiile noastre ne-au ajutat să mergem mai departe la anumite proiecte, dar poate cel mai mare proiect pe care l-am realizat a fost conceptul de a gândi într-o democrație mai liberă”, a spus primarul Falcă.

Joi, 9 decembrie, la Primăria Arad, a avut loc o nouă întâlnire de lucru între reprezentanții municipiului Arad și ai orașului Jula, în cadrul căreia s-au stabilit obiectivele de colaborare pentru anul 2011. (Cu amănunte despre întâlnirea de la Arad vom reveni.)

A. Cioca

Orașul Jula a fost prezentat la Cluj

La începutul lunii noiembrie, Agenția turistică și Biroul Tourinform din Jula a participat la târgul de turism Turistica din Cluj-Napoca. La conferința de presă, orașul Jula a fost prezentat atât în limba maghiară, cât și în română. Presa română a făcut cunoștință cu manifestările, programele culturale, curiozitățile orașului balnear din județul Bichiș. Delegația din Jula a fost condusă de directoarea Biroului Tourinform *Gyöngyi Botaș*. În cadrul târgului, julanii au prezentat și specialități gastronomice locale, cum ar fi cârnaț din Jula și bomboane Erkel. La standul ungarilor, publicul român a fost interesat de ofertele de Crăciun și Revelion, mulți dintre clujeni plănuiindu-și să-și petreacă sărbătorile de iarnă la Jula. Doamna Botaș ne-a informat că turiștilor din Cluj le place să vină la Jula, ocolind aglomerația orașelor balneare din jur. R.P.

Conferință preoțească la Otlaca-Pustă

Sâmbătă, 11 decembrie, la Otlaca-Pustă a avut loc a doua conferință din acest an a preoților ortodocși români din Ungaria. La ora 9.30, preoții din cuprinsul Episcopiei, dimpreună cu credincioșii acestei parohii, l-au întâmpinat pe Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul românilor ortodocși din Ungaria, care a venit să liturghisească împreună cu ei, în această zi de adevărată sărbătoare pentru toți cei prezenți. În cadrul Sfintei Liturghii, Preasfinția Sa a ținut un cuvânt de învățătură despre importanța autocefaliei pentru Biserica Ortodoxă Română, pe care a câștigat-o, dimpreună cu patriarhatul, prin dragoste de neam și de Dumnezeu și prin spirit de sacrificiu.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, Preasfințitul Părinte Episcop Siluan a hirotesit iconom pe Preacucernicul Părinte Cosmin Pop, care a desfășurat o vastă activitate pastorală și misionară în parohia Jaca, ocupându-se îndeaproape de credincioșii și copiii de aici, organizând anual tabere pentru deprinderea picturii pe sticlă și făcând prin aceasta cunoscută importanța icoanei, atât din punct de vedere moral, cât și spiritual.

La Căminul Cultural din Otlaca-Pustă a urmat apoi deschiderea lucrărilor conferinței preoțești, care au fost dedicate „Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române”. Conferința a fost inaugurată cu o prelegere rostită de către PS Siluan, care a afirmat că ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rang de Patriarhie, acum 85 de ani, constituie unul dintre momentele fundamentale ale istoriei ei, pe care s-a construit apoi prestigiul Bisericii noastre, atât în țară cât și în afara granițelor. PS a mai menționat faptul că, la împlinirea a 125 de ani de la dobândirea autocefaliei și a 85 de ani de la ridicarea sa la rang de Patriarhie, Biserica Ortodoxă Română este o Biserică vie, activă în mijlocul poporului pe care îl păstorește, profund implicată în promovarea dialogului cu celelalte Biserici Ortodoxe Surori, cu

lumea creștină, cu societatea contemporană, implicată totodată și în păstrarea și menținerea comunităților din diaspora, pe care le sprijină și le ajută, păstrându-și astfel autenticitatea și tradițiile, în societatea contemporană.

Primul referat cu tema „Autocefalia și Patriarhatul Bisericii Ortodoxe Române” a fost prezentat de către Preacucernicul Părinte Iconom Stravofor Teodor Marc, Consilierul Economic al episcopiei și Preot paroh în Bichisciaba. Părintele Teodor Marc a scos în evidență modul prin care Biserica Ortodoxă Română și-a câștigat pe

a Mitropoliei Moldovei de sub ascultarea canonică a Patriarhiei de Constantinopol și ridicarea Mitropolitului Ungrovlahiei, totodată Arhiepiscop de București, în rangul de Mitropolit-Primat al României. Titlul de Mitropolit-Primat fusese acordat pentru prima dată de autoritățile laice Mitropolitului Nifon Rusailă pe 11 ianuarie 1865. Până la constituirea Sfântului Sinod românesc în anul 1872, Bisericele Ortodoxe din Țările Române au făcut parte integrantă din Patriarhia de Constantinopol, iar ierarhii ortodocși din Țările Române se găseau sub ascultarea

todoxe din părți componente ale Patriarhiei de Constantinopol în părți componente ale noii structuri. Decretul organic din 1864, supranumit și Legea Sinodală este temeiul pe care s-a constituit un Sinod Unit al Bisericii din Moldova și Țara Românească și care a creat condițiile ca în fruntea Bisericii, încă din vremea lui Cuza, să fie așezat un Mitropolit Primat, Mitropolitul Țării Românești care avea sediul la București.

În februarie 1885, Sinodul nostru a elaborat principalele doleanțe pe care le avea Biserica Română pentru exprimarea acestei au-

le istorice. La 1 mai, în plenumul Sinodului nostru, a fost anunțată oficial recunoașterea autocefaliei de către Patriarhia Ecumenică. Aceste documente au fost traduse în mai multe limbi, spre a fi trimise celorlalte Biserici ortodoxe surori și, în 6 mai, a fost citit Tomosul, iar scrisorile au fost făcute publice. Pe 7 mai a fost trimisă o scrisoare de mulțumire Patriarhiei Ecumenice, pentru gestul recunoașterii. Toate Bisericele Ortodoxe au fost anunțate că, de acum, Biserica Română este Biserică Soră cu cea Ecumenică, iar Sinodul Român este Sinod Frate cu cel Constantinopolitan, în această comuniune a egalilor. Din 1925, Biserica Ortodoxă Română este organizată ca Patriarhie. În acel an, pe 4 februarie, Sfântul Sinod a hotărât să înființeze Patriarhia Ortodoxă Română.

Al doilea referat, „Despre autocefalie și condițiile preexistente”, a fost prezentat de către Părintele Iconom Stravofor Ilie Ciocan, parohul bisericii din Bătania. Preacucernicia sa a vorbit despre condițiile în care se face proclamarea unei biserici autocefale, condițiile din partea Bisericii care cere Autocefalia, condiții din partea Bisericii care acordă Autocefalia, drepturile unei Biserici Autocefale, obligațiile Bisericii Autocefale și încetarea Autocefaliei.

La sfârșitul conferinței, domnul primar Gheorghe Șimonca și-a manifestat bucuria față de Preasfințitul Părinte Episcop Siluan și față de clericii prezenți la această conferință, menționând faptul că va sprijini și ajuta, cu tot ceea ce îi va sta în putință, atât parohia din Otlaca-Pustă, cât și întreaga Eparhie.

Întâlnirea s-a încheiat cu o agapă frățască oferită de către Parohia Ortodoxă Română din Otlaca-Pustă, prin strădania Preacucervosului Părinte paroh Calinic Covaci, Consilierul Administrativ-Bisericesc al Episcopiei și prin sprijinul Autogovernării Minoritare Românești din Otlaca-Pustă.

Ierom. Teodor Vid,
Secretar Eparhial

bună dreptate autocefalia. Biserica din România, prin ierarhii ei, a luptat pentru păstrarea învățaturii de credință, convocând chiar un sinod ținut la Iași, în anul 1642, când a fost studiată Mărturisirea de credință a Mitropolitului Petru Movilă, adoptată apoi în întreg Răsăritul ortodox. În anul 1643, Patriarhul Ierusalimului Teofan, aflat în vizită prin părțile noastre, împreună cu ierarhii din țară, au sfințit Sfântul și Marele Mir, care a prilejuit un moment pentru ceea ce avea să se înlăptuiască mai târziu. O altă lucrare sfântă care dovedește autonomia Bisericii din Țările Române este canonizarea de sfinți.

Biserica Ortodoxă Română a luat ființă în anul 1872, prin desprinderea Mitropoliei Ungrovlahiei și

canonică a Patriarhului de Constantinopol, care s-a opus inițial desprinderii celor două mitropolii și fărâmițării Bisericii Ortodoxe.

După proclamarea independenței de stat a României (9 mai 1877), au urmat tratative cu Patriarhia de Constantinopol, în vederea recunoașterii autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române. Această recunoaștere a fost acordată pe 25 aprilie 1885 de Patriarhul Ecumenic Ioachim al IV-lea. Din perspectiva Patriarhiei de Constantinopol, aceasta este data nașterii Bisericii Ortodoxe Române. De fapt, Biserica Ortodoxă Română a luat ființă odată cu constituirea Sfântului Sinod de la București în anul 1872, acest eveniment marcând transformarea mitropoliilor și episcopilor or-

tocefalii într-o formă stabilă, care să aibă și confirmarea Patriarhiei Ecumenice. În 20 aprilie 1885, Sinodul nostru a trimis Patriarhiei mamă (Patriarhiei de Constantinopol), scrisoarea oficială de recunoaștere a autocefaliei, iar la 25 aprilie s-a convocat, la București, Sinodul Patriarhal al Bisericii Ortodoxe Române, în cadrul căruia s-au întocmit trei documente fundamentale: Tomosul de recunoaștere a autocefaliei și două scrisori, una către Mitropolitul Primat Calinic Miclescu și alta către Primul Ministru D. A. Sturza. Cele trei documente exprimă, într-un cadru solemn, recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române, ca un fapt legitim în concordanță cu canoanele bisericești și cu realități-

Privind retrospectiv istoria zbuciumatului secol 20, fiecărei generații i-a fost dat măcar o dată să trăiască un eveniment care a schimbat viața milioane de oameni, fie în bine, fie în rău. Ne trăim viața crezând că istoria este doar trecut, fără a conștientiza că noi înșine putem oricând deveni subiecții mai mult sau mai puțin anonimi ai ei. Așa s-a întâmplat și în decembrie 1989, când suflul schimbărilor de regim a spulberat dictaturile instaurate în partea noastră de Europă, grație tancurilor sovietice și a unor oportuniști demagogi locali. În timp ce în majoritatea statelor fostului bloc comunist aceste schimbări s-au desfășurat gradual și fără vărsări de sânge, ca și în cazul Ungariei, România a trebuit să-și recâștige libertatea și demnitatea cu prețul sutelor de vieți omenești. Ar fi o iluzie să credem că s-ar fi putut altfel, cel puțin dacă ne referim la morții și răniții de până în amiaza zilei de 22 decembrie 1989, și în mod special, la cei de la Timișoara, uciși de către forțele de represiune ceaușiste. Nu se putea altfel, pentru că țara era pe mâna unei minți demente și a celor care nu s-au sfiit să execute ordinele antinaționale și antiomane ale cuplului Ceaușescu. În ziua de azi poate suna cam „demodat” această formulare, de când ne-am obișnuit să citim de la tot felul de autori de senzațional „dezvăluiri” care se dau drept experți ai acelor zile de decembrie 1989 inversând ordinea morală între cei care merită compasiune și cei care merită dispreț. Teoriile conspiraționiste de sorginte ceaușistă despre amestecul străin și acțiuni concertate de destabilizare sau chiar dezmembrare a țării s-au strecurat în mințile multor români pe ușa din dos, uitând de sutele de mii de compatrioți pe care nu „agenturile străine” ci mizeria morală și economică a țării i-a scos în stradă. Ba chiar unii participanți onești la revoluție au ajuns să considere că ar fi fost de fapt numai niște instrumente ale unor forțe obscure.

Este totuși uimitor cum în ziua de azi ne mândrim cu 24 ianuarie 1859, cu 1 decembrie 1918 sau chiar cu zile mai puțin relevante în istoria românilor, dar am uitat să ne mai mândrim cu ceea ce ar fi cel mai firesc să ne mândrim noi, generația care a trăit istoria: zilele dintre 16–22 decembrie 1989. Au fost zile ale unei solidarități rar întâlnite în istorie între locuitorii țării, indiferent de naționalitate, ba mai mult, a unei solidarități ce a depășit granițele țării, zile în care lumea a fost de partea românilor. Și să nu uităm că și Ungaria a fost atunci de partea românilor pentru că aici se știa ce înseamnă când un popor oprimat se revoltă iar simbolul revoltei lor din 1956, steagul cu stema comunistă decupată, a fost și simbolul revoluției din România. Un asemenea eveniment ar merita să fie marcat cu roșu în calendar cum orice popor care a avut șansa să trăiască un asemenea entuziasm a făcut-o. 22 decembrie ar putea fi chiar ziua renașterii României, pentru că după o comă cronică de 45 de ani de comunism, România a renăscut în acel decembrie 1989.

A fost un decembrie deosebit de cald, poate chiar predestinat unor asemenea evenimente. Dezamăgirea și deznădejdea pusese și mai tare stăpânire pe sufletele oamenilor după ce, la congresul al 14-lea, Ceaușescu triumfase în mijlocul slugilor sale ca „proaspăt reales” iar în jurul României peste tot cădeau dictaturii.

Numele speranței începând cu 16 decembrie a

fost Timișoara. În casele oamenilor, aparatele de radio bruiaute din cauza suprapunerii posturilor radio îndepărtate anunțau minunea de la Timișoara. Era incredibil și totuși adevărat. Evident, circulația informației a fost foarte rudimentară. Nu au existat surse sigure de informare. Totul s-a bazat pe auzite și văzute, în care realul a lăsat loc și fanteziilor, estimărilor pripite sau cu iz de senzational, ceea ce a dus la o dezinformare involuntară cu privire la amploarea represiunii. Formulând într-un mod banal, în loc de mii de morți la Timișoara au fost „câteva” zeci. Cei mai mulți au fost răpuși pe 17 decembrie, în parcul din zona catedralei mitropolitane. Dar au fost uciși oameni care nu spărgeau, nu incendiau, ci demonstrau. Majoritatea celor uciși în acea zi au fost transportați în secret și incinerati în apropiere de București, din ordinul Elenei Ceaușescu. Deci, călăii, balaurul bicefal, el și ea erau pe deplin conștienți de ilegalitatea ordinelor și faptelor lor, chiar și în raport cu legile existente atunci. Din nefericire, în ultimul timp, foste slugi servile ale regimului Ceaușescu lansează tot felul de enormități împachetate în teorii conspiraționiste ale amestecului armat extern la Timișoara. Au mers până la banalitatea de a „identifica” victimele incinerate cu presupuși membri ai unor trupe de comando sovietice, iugoslave sau ungare! Deși este verificabil și evident pentru oricine, cine au fost uciși și cine a ucis la Timișoara și, mai

ales, cine au fost cei incinerati la crematoriul Cenușa, acești „experți” ai revoluției batjocoresc memoria nu numai a acelor victime ci a unei națiuni întregi.

Nu ar trebui să uităm nici de cei care au contribuit la această mișcare unică de solidaritate între locuitorii României, persoane ale căror nume și proteste erau adesea difuzate la posturi de radio străine. Cele mai des amintite nume în 1989 au fost în mod sugestiv unul românesc și unul maghiar: Doina Cornea și László Tóké. Indiferent de cum îl privesc acum unii sau alții din cauza activismului său politic ca reprezentant al unei părți a minorității maghiare, se cuvine să recunoaștem meritul lui László Tóké în declanșarea revoluției din decembrie 1989. Tocmai acea mică parohie reformată de lângă Piața Maria a fost locul de unde a pornit totul, când reformaților li s-au alăturat și alți cetățeni ai Timișoarei, când confesiunea sau naționalitatea nu au mai contat ci doar dorința și speranța că uniți oamenii vor fi mai puternici decât mașinăria de represiune. Atunci, pe 16 decembrie 1989, Piața Maria a devenit o noțiune a solidarității cetățenilor României. Și mai sunt mulți care atunci, înainte ca revolta de la Timișoara să fi atins Bucureștiul, au înfruntat frica și pericolele precum au fost cei care formaseră comitetul ce urma să ducă tratative în sediul PCR Timiș cu prim-ministrul de pe atunci C. Dăscălescu sau cei care au înfiripat prima organizație liber-consimțim-

tă: Frontul Democratic Român. Atunci oamenii simțeau una, dezbinarea a venit abia după clipele de fericire din amiaza zilei de 22 decembrie, când regimul ceaușist totalitar se ruina. Dar până atunci a domnit o incertitudine generală. Nu se putea ști cum vor evolua lucrurile. Tribuna revoluției din Timișoara devenise balconul operei și oricine vorbea de la acel balcon, își risca existența.

Acum, după mai bine de 20 de ani, s-a estompat greutatea aceluia curaj orbesc dar ferm. Multora li se par lucruri minore să vorbești de la un balcon sau să revendici ceva de față cu prim-ministrul, dar atunci te putea costa viața în zilele de 16, 17, 18, 19, 20 și chiar 21 decembrie, când nu se putea ști dacă revolta timișorenilor nu va avea cumva soarta celei din Brașov din 1987.

Revolta din Timișoara a costat viața a 73 de cetățeni români de diferite naționalități, vârste și sexe. Sute de persoane au fost rănite, unii schilodiți pentru o viață. Justiția și-a făcut parțial datoria condamnând însă doar pe cei din vârful piramidei. Mulți alți criminali au rămas nepedepsiți. Opresorii de ieri își fac azi renume și pozează ca „oameni de bine” care și-au apărât țara față de agenturile străine. Stafia lui Ceaușescu revine printre români și-i convertește la nostalgia după timpurile apuse în decembrie 1989, iar Timișoara decade în mințile lor de la rangul de oraș martir la cel de cuib al agenturilor străine. Nu puțină responsabilitate în acest fenomen îl au unii jurnaliști de azi, care fără respect față de adevăr, le fac publicitate falsificatorilor de istorie, crezând că o „dezvăluire” sau alta va prinde mai bine la public cu cât va fi mai șocantă. Alte națiuni își cinstesc cu mai multă responsabilitate actele de curaj și sacrificiu făcute într-un moment sau altul al istoriei. E suficient să privim cum cinstesc maghiarii ziua de 23 octombrie 1956. Nu avem voie să renunțăm la cincizecișasele noastre și al tuturor care se simt legați de România: el este și trebuie să rămână 16–22 decembrie 1989.

Petru Weber

Sfântul Nicolae, sărbătorit în toată lumea

După tradiția populară, prima zi de iarnă este în 6 decembrie. Sfântul Nicolae este un moș care aduce zăpada, scuturându-și barba. Rolul de ocrotitor al familiei cu care a fost investit de religia ortodoxă Sfântul Nicolae îi dă dreptul să intervină în educația copiilor. Povestea lui Moș Crăciun începe cu un bătrân numit Sfântul Nicolae, episcopul din Myra. Se spune că el posedă puteri magice și a murit în 340 î.H., fiind îngropat în Myra. Târziu, în secolul XI, soldații religioși din Italia au luat

și-au păstrat propriile obiceiuri și tradiții de Sfântul Nicolae. Astfel, în unele culturi, Sfântul Nicolae călătorește cu un însoțitor care îl ajută. În Olanda, episcopul călătorește pe un vapor, sosind pe 6 decembrie. Are la el o carte mare, din care află cum s-au purtat copiii olandezi în timpul anului. Cei cuminți sunt răsplătiți cu daruri, iar cei obraznici sunt luați de asistentul său, Black Peter. În Germania, Sfântul Nicolae călătorește tot cu un însoțitor, cunoscut drept Knecht Ruprecht, Krampus

rămășițele sfântului cu ei înapoi în Italia.

În tradițiile românești, Moș Nicolae are atribuții străine de statutul său ierarhic: apare pe un cal alb, aluzie la prima zăpadă care cade la începutul iernii, păzește Soarele care încearcă să se strecoare pe lângă el spre tărâmurile de miază-noapte, pentru a lăsa lumea fără lumină și căldură, este iscoada lui Dumnezeu pe lângă Drac, ajută văduvele, orfanii și fetele sărace la măritat. Sfântul ierarh Nicolae a murit în anul 340, iar din anul 1087, moaștele sale sunt păstrate la o biserică ce-i este dedicată, în Bari, în sudul Italiei. Multe țări

sau Pelzebock, care vine cu un sac în spate și o nuia în mână. Copiii obraznici sunt pedepsiți cu lovituri de nuia. La creștinii din Ghana, moșul care aduce daruri vine din junglă, în timp ce în Hawaii, el coboară din barcă.

În Danemarca, cel care aduce daruri cară un sac în spinare și este purtat de reni. Copiii pregătesc o farfurie cu lapte sau o budincă de orez, în speranța că aceasta va fi mâncată de elfi, personaje despre care se crede că îl ajută pe aducătorul de daruri.

Polonezii cred că darurile vin de la stele, în timp ce ungurii spun că ele sunt aduse de îngeri.

O treime dintre români nu cheltuie nimic pe cadourile de Crăciun

O treime dintre români nu cheltuie nimic pentru cadourile de Crăciun, anul acesta, potrivit rezultatelor unui sondaj privind darurile oferite cu ocazia sărbătorilor de iarnă, realizat pentru The Wall Street Journal Europe (WSJ) în 12 țări din Europa și în SUA, informează site-ul publicației.

La sondajul realizat de GfK CR Academy Brussels, în septembrie, au participat 12.750 de persoane din 12 țări europene și SUA.

În ceea ce privește sumele alocate cadourilor pentru Crăciun, în această perioadă de criză, circa 48% dintre europeni spun că vor cheltui aceiași bani ca în urmă cu trei ani, în timp ce 38%, printre care 67% dintre români, 55% dintre bulgari, 54% dintre portughezi și 47% dintre italieni, vor cheltui mai puțin. 54% dintre americani spun că vor cheltui o sumă mai mică decât anul trecut pe darurile pentru cei dragi.

În general, europenii din vest cheltuie mai mult pe cadouri decât cei din centrul Europei. La nivel general, 72% dintre europeni au declarat că vor cheltui mai puțin de 250 de euro pe cadourile de Crăciun, anul acesta.

Olanda și România se situează la polul opus, o treime din respondenții din aceste țări declarând că nu vor cheltui nimic pe cadourile de Crăciun. Dacă pentru olandezi explicația este simplă, în mod tradițional ei oferind cadouri mai mult de Moș Nicolae, pentru români acest lucru se ex-

placă prin dificultățile economice, potrivit autorilor sondajului.

Potrivit acestui sondaj, 50% dintre europeni planuiesc să ofere de Crăciun poșete sau eșarfe, aceste accesorii situându-se pe primul loc în topul darurilor. Astfel de accesorii sunt preferate în vestul Europei, în țări mediteraneene ca Spania (67%), Portugalia (63%) și Italia (57%), dar și în centrul Europei (57%).

Unul dintre motivele pentru care aceste accesorii sunt preferate ca daruri de Crăciun este de ordin financiar și practic: La nivel general, pe locul al doilea în topul cadourilor de Crăciun se află jucăriile, preferate de o treime dintre europeni, în mod particular de portughezi (47%), francezi (44%) și spanioli (42%). Totuși, în Europa centrală, pe locul al doilea s-au situat produsele de înfrumusețare – parfumuri, rujuri –, în timp ce jucăriile s-au situat pe locul al treilea.

Pe locul al treilea în topul general realizat de GfK s-au situat cărțile, achiziționarea acestora rămânând „un ritual de Crăciun”.

Potrivit sondajului, 24% dintre europeni planuiesc

să cumpere cărți, în topul cumpărătorilor de carte situându-se cehii (43%), maghiarii (36%), spaniolii (27%), francezii (26%) și britanicii (25%). În Spania există chiar o tradiție a oferirii de cărți persoanei iubite, cadoul având valoare culturală dar și amuzantă (un ambalaj drăguț).

La nivel general, pe locul al patrulea se situează produsele de înfrumusețare, în timp ce pe locul al cincilea s-au situat alimentele și băuturile, urmate de CD-uri, DVD-uri, jocuri pe computer, bijuterii, ceasuri și obiecte pentru casă și grădină.

Electronicele nu sunt foarte populare, ele fiind în prezent mai mult „o necesitate decât un cadou”. Cel mai puțin populare cadouri sunt abonamentele și cardurile de membru.

Cei mai mulți europeni, 60%, preferă să cumpere cadouri de Crăciun de la supermarket-uri sau hipermarket-uri, urmate de magazinele specializate mai mici (23%). Cumpăraturile pe internet au crescut cu 5,27%, de la 3,83% în 2007, acest mediu fiind preferat de americani (15%), britanici (11%) și suedezi (10%).

Un nou record feroviar: 486 km/oră

Mai rapid cu trenul decât cu avionul. Așa vor circula chinezii, după inaugurarea unei linii feroviare care a bătut deja un record

mondial. Trenul de mare viteză a depășit 486 de km la oră în cursul unui test între Beijing și Shanghai.

Așa că autoritățile au

anunțat că, ținând cont de timpul pierdut în aeroport cu îmbarcarea și încărcatul bagajelor, călătorii vor ajunge mai repede la destinație cu trenul. Linia va fi operațională începând de vara viitoare. E drept că un tren francez l-a întrecut pe acesta, atingând viteza amețitoare de 574 de km la oră. Însă totul a fost doar un test și reușita lui s-a datorat unor modificări la motor și la șine.

La anul, Guvernul Orban dorește să dea cu 150% mai mulți bani pentru sport decât anul acesta. Prin aceste sume doresc să ajute în primul rând sportul de masă, orele de gimnastică, dezvoltarea stadioanelor și a sălilor de sport. Avem speranța că în viitor și copiii de la școlile noastre se vor folosi de posibilitățile noi, vor face mai mult sport. În acest mod vor fi mult mai sănătoși și și noi vom avea mai mulți sportivi frunțași cu care ne vom putea mândri.

Dintre echipele de fotbal despre care am obișnuit să vă informăm, actualmente **Jula Termal FC** se pare a fi cea mai bună echipă, luând în considerare divizia și locul ocupat în clasament. În sezonul de transfer din vară, echipa din orașul balnear s-a schimbat tare mult, au fost mari mișcări în echipă. La primele 7 meciuri numai 6 puncte au adunat, însă la ultimele 7 au adunat 17 puncte, de la jumătatea sezonului de toamnă se pare că echipa tânără și-a găsit tactica potrivită. Printre jertfe au fost Szolnok, Kecskemét și Csepel. Au jucat la Szarvas 0-2, la Szolnok 1-2, la Csepel 0-3 (atunci când Csepel a stat pe locul 1 pe tabelul de calificare), iar pe teren propriu cu Jászdóza 2-2, Szabadkígyós 4-0, Seghedin 1-1 și cu Kecskemét 2-0.

După derbiul de la Csepel, **Fodor Sándor** (antrenor) a declarat: – Rezultatul acesta era și până acum ascuns undeva în picioarele jucătorilor echipei, în ziua aceasta însă noi am vrut mai mult victoria, gazdele numai s-au mirat

Echipele noastre sub lupă

În vacanța de iarnă a sporturilor, pe pagina aceasta doresc să vă țin la curent cu tot ce se întâmplă cu echipele noastre de fotbal, făcând și o mică comparație între ele. Baza comparației mai mult va fi divizia în care joacă echipele și locul pe care îl ocupă în clasament. Ar fi foarte interesant ca aceste echipe odată să se întâlnească la o competiție lăsând la o parte rezultatele de până acum. Mai jos vă prezentăm rezultatele echipelor din Jula și Leta Mare.

Leta SC '97 I

când ne-au văzut cum jucăm. Dacă reușim să continuăm și pe mai departe această formulă, atunci până la sfârșitul campionatului sper că ne vom califica între cele mai bune 5 echipe ale diviziei. Felicitări jucătorilor pentru rezultatul de până acum.

Echipa stă pe locul 6, după 14 meciuri 6-5-3-26-20-23 puncte

Pe teren propriu, 8 meciuri 2-5-1-11-16-11 puncte

În deplasare, 6 meciuri 4-0-2-10-12-12 puncte

Jucătorii: Steigerwald E. P. Rostás, Vincze D. Wéber L. Dóczy G. Bálint B. Zelenyánszki L. Nagy G. Kovács T. Czira G. Okos T. Balogh G. Mancsek L. Ponyókai D. Harman J.Á. Bagyinszki A. Mohácsi L.

Golgheterii echipei:

Okos István 8 goluri, Nagy Gergely 5 g. Balogh Gábor 4 g, Blint Balázs 3 g, Valentényi Viktor, Czira Gábor 2 g, Dóczy Gábor, Mancsek Lajos, Vincze Dániel 1 g.

Echipa **Leta SC '97 I** s-a schimbat foarte mult. Luând în considerare divizia și locul de pe tabel e a doua echipă din localitățile noastre, dar echipa nouă nu multe clipe frumoase a adus pentru suporterii săi,

Stă pe locul 11. La 15 meciuri 4-4-7-24-23-16 puncte

Pe teren propriu, la 8 meciuri 1-3-4-10-11-6 p.

În deplasare, la 7 meciuri 3-1-3-14-16-10 p.

Au putut câștiga numai la 4 derbiuri cu Balkány, Ibrány, Nyírmada și Tuzsér.

Avem speranța că echipa va renaște fiindcă la ultimul meci de la Balkány au câștigat cu 1-5.

Jucătorii: Póser D. Holecz P. Kuti K. Albert I. Debreceni Zs. Engel A. Mokánszki N. M.Gál, Barzsó A. Brehószki B.D. Hussein S. Fülep O. Gömze A. Nagy T. Menyhárt N.

Golgheterii echipei: Mokánszki Norbert 6 goluri, Brehószki Bence Dániel, Matei Gál 4 g., Barzsó Attila, Nagy Tamás, Hussein Shadi, Engel Alex 2 g., Gömze Antal, Bagi Tamás 1 g.

Gyarmati András (antrenor): – Îmi pare rău că echipa tânără nu a adus încă acele rezultate care le-am așteptat de la ei. Dar mă bucur că la ultimele meciuri din deplasare am reușit să le luăm pofta gazdelor. Avem ce să recuperăm la antrenamentele din iarnă.

MIC

Un meci împotriva sărăciei

Fostul căpitan al echipei FC Barcelona, **Gică Popescu**, se numără printre vedetele fotbalului mondial care au confirmat participarea la „Meciul împotriva sărăciei”, programat marți, 14 decembrie, la Atena, întâlnire organizată de francezul **Zinedine Zidane** și brazilianul **Ronaldo**, ambasadori ai bunăvoinței în cadrul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. PNUD va primi jumătate din rețeta generală a meciului, pentru a veni în ajutorul populației din Haiti, afectată de puternicul seism din luna ianuarie, precum și a victimelor inundațiilor din Pakistan. Clubul Olympiakos Pireu, gazda acestui joc, va dona, la rândul său, partea sa din încasări organizațiilor non-guvernamentale locale, care sprijină persoanele sărace din Grecia.

Printre jucătorii care au confirmat participarea la acest joc, pe lângă Gică Popescu, se mai află ivorianul **Didier Drogba**, portughezii **Pedro Pauleta**, **Fernando Couto**, **Sa Pinto**, **Luis Boa Morte** și **Nuno Gomes**, cehul **Pavel Nedved**, olandezii **Pierre Van Hooijdonk**, **Ronald de Boer** și **Van Bronckhorst**, brazilienii **Luciano da Silva**, **William** și **Sonny Anderson**, spaniolul **Raul Albiol**, malianul **Mahmadou Diarra** și francezul **Sabri Lamouchi**.

Zidane și Ronaldo organizează, începând din 2003, astfel de „Meciuri împotriva sărăciei”. Ultimul dintre acestea a avut loc în luna ianuarie a acestui an, reușind să strângă peste o jumătate de milion de euro.

Gică Popescu

Jula Termal FC

TVR 1

Luni 20 decembrie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Supermarket de divertisment 10.00 Oamenii mari la TVR 11.45 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong (R) 13.00 Telejurnal 13.45 Oamenii Deltei 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Film. Cu tine pentru totdeauna 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.10 Prim plan 21.00 Serial. Anatomia lui Grey 22.10 Film. În spatele zidului.

Marti 21 decembrie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Ca la carte (R) 10.00 Oamenii mari la TVR 10.15 Film. Motanul încălțat 11.45 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Oamenii Deltei 14.30 Rom european 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Film. Cu tine pentru totdeauna 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Revoluția română sub privirile presei 21.15 Film. Amintiri din epoca de Aur (I).

Teodora Popa la „Telejurnal”

Miercuri 22 decembrie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Profesioniști...cu Eugenia Vodă 10.00 Oamenii mari la TVR 10.15 Film. Arca lui Noe 11.45 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Oamenii Deltei 13.55 Oamenii mari la TVR 14.30 Oamenii ca noi 15.00 Conviețuiri 16.00 Film. Vals de toamnă 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Revoluția vă aparține sau Cântarea Revoluției 21.15 Film. Amintiri din epoca de Aur (II).

Joi 23 decembrie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Garantat 100% 10.00 Oamenii mari la TVR 10.15 Film. Christmas Carol 11.45 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.45 Oamenii Deltei 14.30 Emisiune în limba germană 17.00 Telejurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 Leru-i Ler (I). Colinde și obiceiuri de Crăciun 21.15 Serial. CSI-Crime și investigații 22.10 Film. Videograme dintr-o revoluție.

Vineri 24 decembrie

6.00 Telejurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.10 Întrecerea anilor 11.45 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 13.00 Telejurnal 13.50 Doar România! 14.00 Originea Crăciunului. Documentar 15.00 Anul sportiv 2010. Jocurile Olimpice de iarnă de la Vancouver 16.10 Colinde și obiceiuri de Crăciun (II) 17.30 Serial. Legendele palatului: prințul Jumong 19.00 Telejurnal 20.00 O dată-n viață 22.10 Film. O poveste de Crăciun.

Sâmbătă 25 decembrie

6.00 Desene animate 7.30 Poveste de Crăciun. Documentar 8.00 Repere sacre: Nașterea Domnului 11.10 tezaur folcloric 13.00 Telejurnal 13.20 Ne vedem la TVR 15.00 Colinde 15.15 Film. Sirenele 17.30 Ca la carte. Ediție specială 19.00 Telejurnal 20.10 Întrecerea anilor cu Mircea Radu (I) 22.30 Profesioniști...cu Eugenia Vodă 23.30 Film. Mădărarul.

Duminică 26 decembrie

6.10 Universul credinței 8.00 Ca la carte. Ediție specială 9.20 Desene animate 10.15 Crăciunul la noi — ediție specială a emisiunilor în limba maghiară și germană 11.30 Tuning România 13.00 Telejurnal 13.20 Vedeta familiei 14.20 Film. Veronica 16.00 Supermarket de divertisment 19.00 Telejurnal 20.10 Film. Noel 21.55 Garantat 100% 22.55 Colinde.

TVR 2

Luni 20 decembrie

6.00 Serial. Asul din mână 9.10 Atenție, se cântă! (R) 11.00 Telejurnal 11.30 Ferma (R) 13.30 Împreună în Europa 14.30 Zestrea românilor (R) 15.00 Serial. Asul din mână (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Jamie: Crăciun în familie 18.00 Ora de business 19.00 Arena leilor 20.00 Legendele Moșului. Documentar 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Eureka.

Marti 21 decembrie

6.00 Serial. Asul din mână 9.00 Jamie: Crăciun în familie (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 13.30 Împreună în Europa 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Asul din mână (R) 16.00 Telejurnal 17.30 Jamie: Crăciun în familie 18.00 Ora de business 19.00 Supravegheat de securitate în anii '70-'80. Documentar 20.00 Serial. Legea lui Murphy 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Eureka.

Miercuri 22 decembrie

6.00 Serial. Asul din mână 7.10 Tonomatul DP 2. 9.00 Jamie: Crăciun în familie (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 13.30 Împreună în Europa 15.00 Serial. Asul din mână (R) 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Jamie: Crăciun în familie 19.00 Dincolo de hartă 20.00 Serial. Legea Lui Murphy 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Eureka.

Joi 23 decembrie

6.00 Serial. Asul din mână 9.00 Jamie: Crăciun în familie (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 13.30 Împreună în Europa! 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Asul din mână 16.00 Telejurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Jamie: Crăciun în familie 18.00 Ora de business 19.00 Liber pe contrasens 20.00 Serial. Legea Lui Murphy 21.00 Ora de știri 22.00 ABBA Generation.

Vineri 24 decembrie

6.00 Serial. Asul din mână 9.00 Jamie: Crăciun în familie (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telejurnal 13.30 Împreună în Europa! 14.30 Utopia 15.00 Serial. Asul din mână (R) 16.00 Yellowstone. Documentar 17.00 Pescar hoinar Jamie: Crăciun în familie 19.10 Film. Moș Crăciun Junior 21.00 Telejurnal 21.30 Grădinile Vaticanului. Documentar 22.10 Via sacra. Ediție specială. Transmisiune directă de la Vatican 23.40 Film. Cele zece porunci.

Sâmbătă 25 decembrie

6.00 D'ale lu' Mitică (R) 7.00 ABC...De ce? 8.00 Atenție...copii 8.35 Film. Călutul lui Winky 10.15 Atenție, se cântă! 11.45 Colinde 13.00 Între cer și pământ 13.30 Zestrea românilor 14.10 Film. Arthur și Minimoys 16.00 Yellowstone 17.00 Ultima prescură. Documentar 18.00 Atlas 18.30 Jamie: Crăciun în familie (R) 19.10 Film. Petrecerea 21.00 Telejurnal 22.30 Film. Cele zece porunci (II).

„Colinde”

Duminică 26 decembrie

6.00 Timpul chitarelor (R) 7.30 Natură și aventură (R) 8.00 H...ora prichindeilor 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar (R) 10.30 Zestrea românilor 11.10 Film. Booky și Misteriosul Moș Crăciun 12.40 Colinde 13.00 Jamie: rețete de Crăciun 16.00 Yellowstone. Documentar 18.00 Videoterapia 19.10 Film. San Antonio 21.00 Telejurnal 21.30 Film. Numele transdărilor.

O VOCE ROMÂNEASCĂ Viața și tradițiile românilor din Ungaria

20 DECEMBRIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

21 DECEMBRIE, MARTI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

22 DECEMBRIE, MIERCURI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

23 DECEMBRIE, JOI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

24 DECEMBRIE, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Emisiune specială de Ajun de Crăciun (mesaje de sărbători ale PS Siluan, episcopul românilor ortodocși din Ungaria și Borzasi Csaba, pastorul Bisericii Baptiste din Chitighaz; ce înseamnă așteptarea Crăciunului pentru românii din Ungaria — reportaj; interviu cu harpistul Ioan Ivan Roncea, solist al filarmonicii George Enescu din București) 17.55: Încheiere

25 DECEMBRIE, SÂMBĂTĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Emisiune specială de Crăciun (Pe Muntele Athos — mărturie, amintiri, experiențe trăite de PS Siluan, episcopul românilor ortodocși din Ungaria și ziaristul Tiberiu Boca; „De dor și drag” — program folcloric realizat de Daniela Băcilă, Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

26 DECEMBRIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Emisiune specială de Crăciun (Crăciun la Aletea — obiceiul colindatului la sălașele de odinioară, tradiții legate de tăiatul porcului; Colindători și dușii din România la familiile românești din Ungaria) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

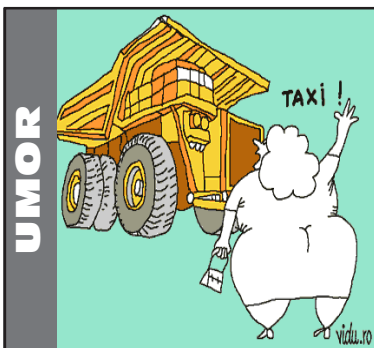
Ecranul nostru

miercuri, 22 decembrie 2010 (m1 ora 14.00)
Reluare: vineri, 24 decembrie 2010 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Emisiunea de Crăciun ne va călăuzi pe plaiuri pitorești. Redactorii „Ecranului Nostru” au filmat nu demult la mănăstirile de pe muntele Athos, din Grecia. Filmul ne va prezenta pelerinajul unui grup de români din Ungaria, condus de Episcopul Siluan al Julei și ne va dezvălui viața monahilor de pe Muntele Sfânt.

Realizator: Tiberiu Boca

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgyula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

Vând casă pe drum principal (nr. 47) în Köröstarcsa, în apropierea fostei fabrici de paste făinoase, chiar și cu srl. Contact: +36-30/925-5583 (vorbim limba română).

Vând teren îngădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

De vânzare casă în centrul comunei Chitighaz, str. Úttörő nr. 69, în apropierea școlii românești. Trei camere, încălzire cu convectoare (gaz) + șemineu, baie, WC separat, anexe, grădină îngrijită, suprafață totală 1388 m². Preț 5,2 milioane Ft. Contact: +36-1/786-3698.

Apariția săptămânalului „Foaia românească” este finanțată de:
Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”;
Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, din București;
Secretariatul de Stat pentru Politică Națională și Minoritară, din Budapesta

Decembrie – luna minorităților, luna premiilor

Foto: Gabriela Elekes

Foto: Bajtai László

Premiul „Pro Cultura Minoritatum Hungariae”, la Budapesta

Foto: Ana Cioca

Premiul „Pentru minoritățile din județul Bichiș”, la Jula

Foto: Rita Păcaș

Relatări despre evenimente în paginile 3 și 4

Ziua Minorităților, la Bichișciaba

FOAIA
românească
17 decembrie 2010
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcaș, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ștefan Mihailov. Informatician: Ioan Ruja. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2010: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți.